

Đài Loan

Nghiệp Q. Phạm

Tháng Tư, Năm 2001, tôi được công ty giao chuyển công tác tại Đài Loan. Đây là chuyến công tác nước ngoài đầu tiên từ khi làm việc cho công ty được 2 năm.

Khi còn nhỏ thỉnh thoảng nghe đến một đất nước Đài Loan đẹp, văn minh, đề tưởng tượng đủ thứ.... để mong đợi đặt chân đến đây. Rồi lớn lên, biết một Đài Loan qua phim ảnh, tin tức... với nhiều bộ phim xã hội, kiếm hiệp nhiều tập.

Nhưng niềm vui được đi lần này cũng kèm theo nhiều lo lắng! Vì đây là lần đầu làm việc trực tiếp với người Đài Loan - vốn là người cẩn thận, tỉ mỉ, cần cù, siêng năng. Và nhất là sẽ làm việc tại công ty TSMC (Taiwan Semiconductors Manufacturing Company) - lớn thứ 4 về công xuất sản xuất bán dẫn lúc đó - nay đã vượt lên trở thành công ty số 1 cho ra đủ loại sản phẩm chip điện tử ứng dụng hầu như trong tất cả các hàng hóa về điện tử - trong đó NViDIA là 1 khách hàng lớn của TSMC.

Khi đáp xuống Đài Bắc, tôi được đón & chở thẳng xuống phía Nam, hướng về thành phố Đài Nam, là nơi mà TSMC có nhiều nhà máy Fab (fabrication plant) mới xây dựng. Chuyến đi sẽ trong 2 tuần. Ngoài TSMC tại Đài Nam, tôi còn ghé thêm 2 công ty nhỏ khác tại Hsin Chu.

Diện tích Đài Loan trải dài theo chiều dọc, nên họ chia ra 3 phần : Bắc, Trung, Nam giống Việt Nam.

Từ Phi Trường Đài Bắc chạy xuống Đài Nam khoảng 4 tiếng đi xe hơi. Phi Trường nằm tại Tao Yuan, phía ngoài Đài Bắc, nên tên mới đã đổi thành Taipei Taoyuan International Airport. Lúc 2001, tên gọi phi trường là Chiang Kai Shek (Tên của vị lập quốc Tưởng Giới Thạch). Ba người chúng tôi (tôi & 2 người Đài Loan) chạy trên Xa Lộ Số 1, nối cực Bắc & tận Nam của Đài Loan.

Chạy trên xa lộ, quan sát & so sánh.

Tốc độ nhanh gần như bên Mỹ. Bảng giao thông, xe lưu thông, 4 làn xe mỗi bên gần như giống vậy. Trật tự giao thông rõ ràng. Bảng chỉ đường màu xanh lá cây gắn trên trụ cao, có thể nhìn rõ từ xa. Chữ khổ lớn, trên là chữ Hoa, dưới là tiếng Anh. Và có những lối ra exits vào thành phố. Lại còn có những trạm nghỉ chân Rest Area.

Khi đến Đài Nam xế trưa, chúng tôi vào thẳng TSMC làm việc luôn. Tại đây, TSMC xây dựng nhiều buildings, mà họ gọi là Village (1 ngôi làng) - nghĩa là từ building này qua building khác phải đi bằng xe. Tổng số người làm tại đây khoảng 8,000 người. Vào bên trong, cũng giống như các công ty chip bán dẫn khác tại Mỹ, rộng rãi, toàn máy móc. Có khác là TSMC chịu khó đầu tư cho hệ thống tự động cho tất cả khâu sản xuất & dây chuyền vận chuyển. Hệ thống tự động điều khiển chạy những hộp đựng đĩa chip wafers phía trên cao (cần trục) và hệ thống robot vận chuyển trên sàn nhà (theo đường ray) - nếu không có hệ thống tự động này, các hộp đĩa sẽ được bung bằng tay từ trạm qua trạm. Những hệ thống tự động đó hoàn toàn là kỹ thuật từ ý tưởng của các nhà máy Intel, Fairchild, IBM,... của Mỹ. TSMC đã biết chịu bỏ tiền mua & áp dụng ý tưởng rất tác dụng & có kết quả.

Sau 4 ngày làm việc tại đây, những ý nghĩ của tôi về 1 Đài Loan chỉ biết về làm phim bộ, hoặc những món ăn phong phú, hoặc đầu tư du lịch... bị phai mờ dần bằng 1 Đài Loan công nghệ kỹ thuật cao phát triển rộng hết sức.

Ngưỡng mộ.

Sau 1 tuần ở Đài Nam, chúng tôi lái xe ngược về phía Bắc, đến thành phố Hsin Chu để làm việc tại 2 Fabs nhỏ PowerChip & 1 chi nhánh TSMC. Hsin Chu chỉ cách Đài Bắc chừng 1 tiếng rưỡi lái xe. Nếu tại Mỹ có San Jose là Silicon Valley, thì Hsin Chu có thể gọi là Silicon Island của Châu Á. Nhiều Khu công nghiệp (Technology Park) liên tục xây dựng san sát nhau - ngoài các nhà máy Semiconductors Fabs, còn có những công ty nhà máy sản xuất hàng điện tử máy lạnh, đĩa DVD, bóng đèn điện, linh kiện cho xe hơi, máy móc điện tử...

Hsin Chu không sầm uất như Đài Bắc, Đài Nam nhưng đây là nơi để ra tiền cho đất nước. Ngân sách của quốc gia nâng lên đáng kể trong 2 thế hệ của người dân Đài Loan. Bình quân thu nhập của người dân (GPD) đã lên đến \$80,000 - xếp hàng 12 trên thế giới. Nhìn vào vài thí dụ đơn giản. 1 nhà máy fabs xây lên với 2000 người làm, sẽ phát sinh thêm những công ty, những dịch vụ hàng quán & việc làm để hỗ trợ cho 2000 người này và (sửa chữa) những máy móc bên trong Fabs. Tại Hsin Chu có cả hàng chục nhà máy lớn sản xuất hàng hóa điện tử. Tại Hsin Chu, người dân gần như lưu loát tiếng Anh (đa số lấy tên Mỹ, Tây - để người nước ngoài dễ dàng nhớ & gọi tên)

Chưa hiểu là từ đâu Đài Loan biết có ý tưởng dồn đầu tư cho công nghiệp điện tử - Họ có tầm nhìn từ những năm 1960s ? Hay vì Mỹ có tầm nhìn gợi ý đầu tư vào Đài Loan để 1 Trung Cộng thêm & thay đổi?

Đài Loan đã bước đi những bước thành công của 3 thế hệ, mà Trung Cộng từ lâu muốn chiếm đoạt - không phải muốn chiếm đất, muốn thay đổi chế độ, mà đúng ra **Trung Cộng mê kho tàng kỹ nghệ chip điện tử của Đài Loan**. Trong thời gian này, Trung Cộng chỉ mới trong đoạn khởi xướng xây dựng nhà máy Fabs, là công ty SMIC, với sự trợ giúp cố vấn rất nhiều của các kỹ sư Đài Loan.

Một Đài Loan tự lực và tự cường biết lợi dụng sự che chở, bảo vệ của Chính Phủ Mỹ suốt từ khi lập quốc 1949, để trở thành 1 mảnh đất đầy chất xám, kỹ thuật cao; và trở thành kho sản xuất chip điện tử của thế giới. Tạo 1 ngân sách lớn mà Đài Loan đã có thể tự sắm nhiều vũ khí hiện đại để tự phòng thủ.

Singapore & Đại Hàn đã biết học hỏi & bắt chước con đường kỹ nghệ của Đài Loan để tự xây cho mình những nhà máy fabs Hynix, Samsung, UMC,... và kỹ nghệ này đã hỗ trợ 1 phần lớn cho ngân sách đất nước.

Làm việc & tiếp xúc với người Đài Loan trong nhà máy fabs,

Được biết đa số đều ở lứa tuổi còn trẻ; chừng 30. Và đa số đã từng tốt nghiệp, hoặc tu nghiệp, thực tập tại các trường Đại Học Mỹ, Châu Âu, hoặc đã từng đến làm thực tập viên tại các nhà máy fabs tại Mỹ. Có thể các công ty cùng chính phủ Đài Loan có những ưu đãi cho các du học sinh khi tốt nghiệp trở về nước làm việc.

Đài Loan có được ngày hôm nay, cho dù chỉ là “copycat” & bắt chước, nhưng đã biết vận dụng tốt, như đã nói, ngoài tầm nhìn xa & biết lắng nghe từ lãnh đạo của đất nước, mà còn cần nhiều sự hợp tác của người dân.

Ngoài kỷ niệm cũ & nhỏ, đây là một trong vài chuyên đi để lại những dấu ấn sâu trong suy nghĩ.

(*) Hình chụp tại Đài Loan năm 2001. Chụp tại TSMC. Tôi áo trắng chụp với 1 nhân viên TSMC.